

PTAC konstatējais uz jauniešiem orientētas smēķēšanas produktu reklāmas pārkāpumus

Publicēts: 13.01.2022.

Jaunami

Aicina patērētājus ziņot par elektronisko cigarešu, to uzpildes flakonu, tabakas vai nikotīna produktu reklāmu

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk –PTAC) 2021. gadā īstenotajā smēķēšanas produktu reklāmas ierobežojumu uzraudzības projektā konstatējis 25 pārkāpumus. Būtiska un satraucoša tendence: smēķēšanas produktu reklāmas ierobežojumi ir pārkāpti tieši tajās vidēs un kanālos, kas ir populārākie jauniešu vidū (interneta vide, sociālie mediji), kā arī vietās, kur fiziski pulcējas un satiekas jaunieši. PTAC aicinājumam labprātīgi novērst konstatētos *Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprītes likumā* (turpmāk – *Likumā*) noteikto prasību pārkāpumus ir atsaukušies 13 no 16 komersantiem.

PTAC konstatētie pārkāpumi, galvenokārt, ir saistīti ar elektronisko cigarešu un to uzpildes flakonu reklāmu izvietojumu ārpus *Likumā* atļautajām reklāmas izvietojuma vietām. Būtiskākie mārketinga komunikācijas kanāli, kas tiek izmantoti šo produktu popularizēšanai un reklāmai, ir interneta vide un sociālie mediji, ņemot vērā to, ka vienreizlietojamo elektronisko cigarešu mērķauditorija pamatā ir jaunieši. Vienlaikus PTAC novērojumi liecina, ka patērētāju uzmanības piesaistīšanai šiem produktiem tiek izmantoti arī dažādi publiskie pasākumi (koncerti, festivāli), reklāmas kafejnīcās, bāros, mazumtirdzniecības vietās un uz transportlīdzekļiem publiskā vidē.

Daudzos gadījumos konstatēts, ka netiek ievēroti arī *Likumā* noteiktie ierobežojumi, kas paredz aizliegumu mazumtirdzniecības vietās patērētājiem redzamā veidā izvietot tabakas izstrādājumus, augu smēķēšanas produktus, elektroniskās smēķēšanas ierīces, uzpildes tvertnes un šo izstrādājumu, produktu, ierīču un tvertņu preču zīmes.

PTAC secinājis, ka Latvijas tirgū interneta vidē un ārpus tās patērētājiem tiek piedāvātas elektroniskās cigaretes un to uzpildes flakoni, kuru iepakojums neatbilst *Likumā* noteiktajām prasībām. Piemēram, uz produktu ārējā iepakojuma un marķējumā ir izvietoti elementi, kas norāda uz garšu vai smaržu. Arī reklāmās elektroniskās cigaretes vai to uzpildes flakoni tiek attēloti kopā ar augļiem vai saldumiem, kas var piesaistīt uzmanību.

PTAC saņemtie signāli liecina arī par pārkāpumiem, kuri saistīti ar *Likumā* noteikto aizliegumu attiecībā uz bezmaksas elektronisko cigarešu un to uzpildes tvertņu piedāvājumiem, kā arī tirgū piedāvājumiem saldumiem, kas vizuāli atgādina cigarates vai citus smēķēšanas produktus.

Reaģējot uz konstatētajiem pārkāpumiem, PTAC veica nepieciešamās uzraudzības darbības to novēršanai – 16 komersantiem pieprasīja sniegt paskaidrojumus konkrētu apstākļu noskaidrošanai, ka arī informāciju par veiktajām vai plānotajām darbībām pārkāpumu novēršanai. 13 komersanti pārkāpumus novērsa labprātīgi.

PTAC ir sniedzis vairākus skaidrojumus par prasībām smēķēšanas produktu reklāmai arī dažādām iesaistītajām pusēm – gan smēķēšanas produktu mazumtirgotājiem, gan tirgotāju sabiedriskajām organizācijām u.c.

Ņemot vērā, ka komersantiem joprojām ir būtiskas neskaidrības par *Likumā* ietvertu normu interpretāciju attiecībā uz aromatizētāju, garšas un smaržas norādēm uz produktu iepakojuma, PTAC turpinās informēšanas un konsultēšanas darbu. Tāpat 2022. gadā PTAC turpinās reklāmas uzraudzības aktivitātes, fokusējoties vairāk tieši uz problemātiskajām pārkāpumu veikšanas vidēm – interneta vide un vietas, kur pulcējas jaunieši, lai pasargātu it īpaši šo mērķauditoriju no iespējamās negodīga mārketinga ietekmes.

PTAC aicina patērētājus ziņot, ja tiek fiksēta jebkāda veida elektronisko cigarešu, to uzpildes flakonu vai tabaku un nikotīnu saturošus produktus popularizējoša reklāma!

Speciālās reklāmas prasības

Informācija par tabakas izstrādājumu, smēķēšanas produktu un elektronisko smēķēšanas ierīču reklāmu

[Skatīt vairāk](#)

Patērētāju atbalsta, sabiedrības informēšanas un komunikāciju daļa

Sanita Gertmane

daļas vadītāja - 209

 [+371 68806519](tel:+37168806519)

 [+371 22006628](tel:+37122006628); [+371 26544528](tel:+37126544528)

<https://www.ptac.gov.lv/lv/jaunums/ptac-konstatejis-uz-jauniesiem-orientetas-smekesanas-produktu-reklamas-parkapumus>